Ч. 34 (13.273). Львів, понеділок 13. лютого 1933. Pocztowa opłata zapłacono ryczałtem. Рік LIV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло". Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Повний сумерк самоуправи у Польщі.

Варшава, 10. лютого 1933.

Теперішня сесія польського сойму робить враження людини, яка знає, що не довго осталося їй жити, та що в кожній хвилині може прийти для неї повна катастрофа і тому за всяку ціну хоче мерщій „щось" зробити. Найважнішу біжучу державну справу — бюджет — переводиться з рекордовим поспіхом, перебичовуючи рівночасно з тим самим поспіхом проєкт закону про частинну зміну територіяльної самоуправи, що має на меті змінити основно дотеперішнє самоуправне життя у тому напрямі, щоби віддати його в цілости під безвідкличний диктат адміністративних чинників.

Польське прилюдне життя щораз більш сколихуване під впливом зовнішніх і внутрішніх відносин. Через те й настрої щораз більше нервові. Польський парляментаризм є вже давно фікцією, за якою стоїть уряд, а т. зв. соймова більшість є безвільним інструментом уряду. Польська опозиція — націоналістична правиця і людово-соціялістична лівиця — не має впливу на розвій державного життя. Очевидно, не мали його ніколи і не мають тим більше сьогодні і національні меншини, яких трактується „пер нон зунт".

Саме ці нервові настрої та щораз більше нездорова ситуація підштовхує теперішній уряд зі санаційною соймовою більшістю до закріплювання своїх позицій. Державний апарат є вже здавна у його руках, так само весь старшинський корпус у війську. Всюди свої люди, або такі, що ними прикидаються. Нема вправді у Польщі комунізму ані фашизму, але фактично нема і демократичного устрою. У господарській ділянці незнаний досі у таких розмірах розріст етатизму, що нераз межує вже з державним соціялізмом, у ділянці знова соціяльного будівництва дуже помітні сліди фашизму. Громадянина польської держави сучасний режім старається зробити манекіном, що має так думати і робити, як цього бажає собі уряд. При цьому йде реалізація націоналістичної ідеї — за всяку ціну надати Польщі характер однородної національної держави.

Після введення шкільного закону, закону про збори та передовсім закону про товариства, прийшла на чергу справа самоуправи. І вона не нова на соймовому терені. Вже від 1924 р. була вона предметом нарад у польському соймі у кожній каденції, а в останньому соймі була вже рішена в комісії і на пленум сойму не прийшла лише через його розвязання. Зявилася вона й у цій каденції у виді урядового проєкту під назвою „Закон про частинну зміну устрою територіяльної самоуправи", що є тепер предметом нарад і стане невдовзі законом. Порівнуючи зі собою попередні проєкти (особливо з останнього сойму) з теперішнім, слід ствердити, що теперішній є для нас *гірший* ніж попередні.

Провідні думки проєкту, що обіймає самоуправу сільську, міську і повітову, такі: 1) Він вводить уніфікацію самоуправного законодавства, але не повну, полишаючи і на дальше деякі дотеперішні громадські закони, нпр. в Галичині громадський закон з 1866 р. і громадський закон для 30 міст з 1889, підпорядковуючи цьому законові і всі менші міста та містечка, що досі правилися громадським законом з 1896 р. Оба згадані галицькі громадські закони з 1866 р. і з 1889 р. на будуче будуть обовязувати тільки у тих справах, що їх не вирішує новий закон. 2) У сільських громадах вводить в життя збірні громади там, де їх досі не було, як у Галичині, в Познанщині і на Поморю. 3) Загальні безпосередні вибори явні, а лише умовно тайні, будуть тільки при виборах до громадських рад, котрих компетенцію обмежено тільки до управління майном громади, отже практично зведено до нулі. 4) Вибори до волосних рад, що приблизно відповідають теперішнім галицьким громадським радам щодо своєї компетенції, будуть посередні, отже загал виборців не буде мати безпосереднього впливу на склад волосних (ґмінних) рад. 5) Вибори до міських рад будуть рівнож загальні і безпосередні при скомплікованій системі голосування. 6) Вибори до повітових рад будуть посередні, а право голосування будуть мати лише члени міських управ та міських рад міст, не вилучених з повітового звязку та члени сільських управ і волосних (ґмінних) рад.

Дальше щодо компетенції: 7) Порівнюючи з дотеперішніми галицькими громадськими законами обмежено значно компетенцію волосних ґмінних чи міських рад у користь війтів і бурмістрів, а ще більше у користь старостів, що будуть фактичними диктаторами над волостями (ґмінами) і містами так далеко, що ціла льокальна самоуправа буде тільки фікційною. Воля старости рішатиме про все! 8) Те саме торкається і повітових рад та повітових виділів, де проводить староста. 9) Всі вибори волосних управ, а навіть солтисів і підсолтисів (їх обох фактична роля буде подібна до ролі теперішнього сільського поліцая) мають бути затверджені старостою, чого нпр. в Галичині не було. Те саме право має воєвода щодо міст.

Проєкт проводить виразно польську національну лінію. А саме, він постановляє, що 10) всі солтиси і підсолтиси, війти і підвійти, бурмістри і віцебурмістри, волосні і міські лавники мусять знати в слові і письмі польську мову, що на практиці виключить багато українців від можности займати повищі посади.

Коли повищий проєкт стане законом, а стане ним певно, то щезнуть у нас і ті рештки тої нужденної самоуправи, що ще тут і там слабо блимають. Настане повний сумерк на відтинку самоуправи.

Очевидно, що такий закон не вдоволить громадянства і воно вестиме боротьбу за його зміною. У перших рядах тих, що поведуть цю боротьбу, знайдуться передовсім відповідальні представники українського народу!

Д-р Степан Баран.

*

ПРОЄКТ ЗАКОНУ ПРО САМОУПРАВУ

в комісії ухвалений — прийде на пленум сойму в понеділок 13. ц. м.

Ь пятницю 10. ц. м. відбулося останнє засідання соймової адміністраційної комісії в справі третього читання урядового проєкту закону про частинну зміну устрою територіяльної самоуправи. Впродовж 45 хвилин прийняли понад 40 статтей в стилізації, як її предложив референт д-р Полякевич після попереднього узгіднення деяких спірних точок з послами ББ. Всі дальші поправки представників Українського Соймового Клюбу в адміністраційній комісії послів д-ра Ст. Барана і Ст. Кузика, поставлені нині, перепали, як перепали їхні поправки попереднього дня. Зі засадничих поправок, що їх на сьогоднішньому засіданні комісії зголосив пос. д-р Баран, була поправка до статті 101 проєкту, котра звучить в цілости: „Нинішній закон не обовязує на території шлеського воєвідства", — того змісту — „до цієї статті додається на кінці слова" — „а також на території воєвідств: львівського, станиславівського і тернопільського" — себто, що проєкований закон не має обовязувати у Східній Галичині.

Таким робом покінчено сьогодні наради над проєктом в адміністраційній комісії і сам проєкт, ухвалений в третьому комісійному читанні, прийде під наради пленуму сойму вже в понеділок дня 13. ц. м. Є це рекордовий поспіх, ненотований ще навіть у польському соймі, і він вказує, як дуже залежить сучасним керманичам Польщі на тому, щоби і формально перебрати диктатуру в усіх самоуправних установах.

Як сказано, всі поправки українських послів д-ра Барана і Кузика, перепали. Не перейдуть вони очевидно і на повному соймі. Мали вони на меті усунути диктатуру війтів і старостів через дуже значне обмеження їхньої компетенції в користь волосних і повітових рад чи повітових виділів, що мали бути вибирані на основі пятиіменного права голосування, як рівнож і ради громадські та міські.

Ухвалення нового самоуправного закону, що має увійти в життя на селі за півтора року, викличе в краю голосний відгомін і тепер щойно почнеться боротьба в масах за його зміну.

ЛИШЕ ЛЕГКОДУХ НЕ ДУМАЄ ПРО ЗАВТРА.
Розумна людина забезпечує свою і своїх близьких будучність тим, що складає свої ощадности
В КООПЕРАТИВНОМУ БАНКУ
„ДНІСТЕР"
у Львові, вул. Руська ч. 20.

Було би добре... колиб не та Україна!

Офіціоз Наркомзему СРСР „Социалистическое Земледелие" переповнений вістками про те, що Україна не сповняє тих вимог, які до неї ставлять московські пани. Не бракує погроз в сторону кулаків і інших „елементів", не бракує виписування на чорній таблиці прізвищ поодиноких директорів заводів, колгоспів і т. д. з вимогою „ліквідувати" їх. А рівночасно розхвалюють татарську, чи яку іншу область, які вони знамениті „ударники", як знаменито працюють та помагають радвладі іти „через колгоспи до соціялізму". Цікаві це голоси, тому подамо кілька вісток, поданих в одному тільки числі „Соц. Зем." з дня 18. січня ц. р.

Під богатомовним наголовком: „Протягуючи хлібозаготівлю бє Україна по цілій підготовці до весни" якийсь, мабуть малорос, Гавриленко пише таке (у вимках):

„У пирятинськім райзо (районнім земельнім відділі) вже давно говорять про підготовку до весняної сівби... Перше враження, що люди шевеляться, працюють, та на ділі путанина і повна нерозбериха. Майже щодня міняються провідники райзо. В осені на основі постанов обласних організацій усунено з праці і виключено з партії завідуючого райзо Люльку. Декілька тижнів вів працю Чабан, потім два місяці Левченко, з потім знова появився на сцені Люлька і щойно десять днів тому назначено завідуючим райзо Кіпієнка. Чекати на щонебудь розумного від такого ставлення справи — хіба зайво.

„Плян хлібозаготівлі менший в цьому році супроти попереднього майже двічі. Хоч у дійсності є дані виконати цілий плян... Показується, що колгоспи далекі від виконання пляну. І так власівська комуна не додала 13 відс., артіль „Парижська Комуна" — 30 відс.

„Справа з запасами зерна на сівбу — ріжнородна. Такі-то (назви) колгоспи їх вповні мають. А березівський колгосп із 924 сотнарів (потрібних) має тільки 471... В харковецькім колгоспі не зібрано врожаю перед зимою 100 гектарів вівса та 60 гект. гороху. Чимало зерна остало у „відпадках" (солома і т. д.). Провірка робітників найшла в кротовськім колгоспі у „відпадках" 50 відс. зерна, в Деймавівці 20 відс., у Високім 28 відс. і т. д. Дуже велика частина зерна залишилась в соломі. Так розтрачене зерно не вернеться і тому колгоспи не поспівають зі заготовкою посівних фондів (Примітка: бо все що було віддали на хлібозаготівлю! Ред.).

„З ремонтом інвентаря район теж не поспішає. Прогуляно листопад і грудень, в яких 66 кузні на колгоспах були нечинні. До кінця грудня з 72 тракторів відремонтовано тільки 2. В колгоспах сасинськім, майорщинськім і вікторівськім навіть не випрацьовано пляну ремонту. До 9. січня з 391 сівалок відремонтовано 73, з 644 культиваторів — 201, з 1120 борін — 373, з 2233 плугів — 498, з 46 тракторів МТС — 13 і т. д.

З черги говориться там про те, що на по-

Фірма С. БЛЮМЕНКРАНЦ у Львові, вул. Галицька (Ріг Боїмів)
повідомляє впов. публику про ліквідацію.
ЦІНИ ЗНАЧНО ЗНИЖЕНІ. 3—3

верх 11.000 коней тільки 509 є добрих, а 3.200 середніх, — решта це такі, якими годі робити. В районі нема паші, а досі не вивозять на поля гною. На 134 тисячі тон гною — взято в плян тільки 55 тисяч, а решту, кажуть, „вивозіть де хочете". У додатку ще й агрономи зміняються. Ось на слободопетровському участку від весни було трьох агрономів, один по другому, „...в результаті — повне незнання агрономами землі колгоспів, а звідсіля і відповідні наслідки".

Далі читаємо: „Ми нарочно навели низку дрібниць, щоби показати, як проходить в поодиноких ділянках підготовка до весни... А дрібниці представляють цілість".

Цього було би досить. Але в цьому-же числі „Соц. Земледелия" є ще й інші речі про ту нещасну Україну, зложені, очевидно в тійже думці що стаття Гавриленка. Їх наголовки говорять за себе: „Одещина ігноруе підготовку до сівби". „Посівні програми укладають на око" (про ріжні укр. організації на Поділлі), „У плянах нерозбериха" (Київ), „Зернотракгороцентр нищить організацію тракторних шкіл" (Дніпропетровське) і т. д.

Очевидно, що треба українців і повчити, дати їм примір, як належить працювати. І в одній із тих статтей, по солідним виляянні „хахлів" пишеться таке:

„Зразок треба брати із колгоспів Мархлевського національно-польського району УССР, які закінчили випрацювання плянів та розділили їх по колгоспних бригадах..." От де треба вчитися, як будувати соціялізм!

Так як у цьому одному числі „Соц. Земл." — так і в інших червоною ниткою проходить одно, а саме: Україна не виконує наложеної панщини, як її повиннаб виконувати. Словом — біда з Україною!

С.

Виступи українських послів.

„Не касарні, лише війна"

Короткий зміст промови посла О. Луцького, виголошеної на пленумі сойму 8. ц. м. при буджеті міністерства внутрішніх справ.

Пан міністр внутр. справ Перацький склав 16. січня 1932 року заяву в українській справі. Він обіцював тоді задовольнити у міру можливости наші господарські потреби, розбудувати шкільництво, допустити до прилюдної служби українську кваліфіковану молодь та вможливити розвинутись українській енергії на терені самоуправи. Поруч з цим заявив, що ми не повинні мати ніяких вимог на підставі етнічної окремішности, зате уряд запевнить кожному особисту безпеку. У тій заяві була теж згадка про льояльність та рівність прав і обовязків...

Минув рік і щож здійснилось з усіх тих заповідей? Уряд навіть не приступив до виконання закону про український університет. Зредукували українцям число середніх шкіл, а утраквізм живе далі. Часописи записують щоденно боротьбу за школу — у XX. століттю. В деяких школах деякі місцеві власти вводили до української школи навіть молитву й науку релігії у польській мові. Перехід до нового шкільного устрою редукує стан посідання українців у шкільництві до одної третини нинішнього стану. Відібрали українцям найбільшу культурну установу „Народній Дім" у Львові. Розвязують місцеві „Просвіти" і не краще діється на господарському відтинку.

Українське єдине хліборобське товариство отримало впродовж 12-ти літ 10.000 зол. субвенції. Українські кооперативи скористали з кредитів у державних банках на суму 110.000 зол., тоді, коли їх власний кооперативний маєток рахує 20 міліонів зол. Кооперацію на Волині шиканують і нищать, кажучи виразно, що все зміниться, коли кооперативи виступлять з РСУК та приступлять до польського ревізійного союзу. Рішили розірвати живий організм українського народу на дві частини, які не малиб із собою нічого спільного.

Характеристичною для політики, яка ведеться супроти українців, є відозва „Звйонзку Оброни Кресув". Відозва каже, що наближується ювилей 1000-літнього наїзду варяг на „польські креси", по яких перед приходом поляків ходили тільки вовки й медведі. Це зоветься політикою. Відозва не пити горівки і не курити тютюну це — як сказав п. міністр — протидержавна акція. Але звертаю увагу, що вже кілька літ тому спіртовий монополь виключив українські кооперативи з продажі своїх виробів, а тютюневий монополь відібрав українцям за два роки 800 концесій.

Пан Вітос заповідає дальшу кольонізацію Східної Галичини. Заповідає теж, що Полісся стане новим тереном польського осадництва. Тому не можна дивуватися, що супроти всіх тих проявів родиться на Волині і Поліссі комунізм.

Законопроект про самоуправу хоче удержавити самоуправу, а це бє знову по українському населенню. Міжнародній акт з 1923 року мав зовсім іншу самоуправу на увазі. На всіх ділянках уряд нівечить те, що моглоб збільшити моральну силу українців. Недавні події на Поліссю і в ліському повіті свідчать про те, що політика уряду не має ніяких успіхів.

Польсько-українська проблема знову ускладнилась і є нині такі трагічна, якою була перед віками. Ще раз пригадую, що Польща не є національною державою і тому „державне виховання" супроти українців мусить викликати вражіння навіть не касарень, лише війни. 4-літня війна українців за національну свободу переорала душу українського народу. Уряд постійно намагається спихати українців вділ, але ми на всіх ділянках життя йдемо постійно вгору. Будемо голосувати проти буджету внутрішніх справ.

Яку ціль мали дві шибениці?

Короткий зміст промови пос. д-ра В. Загайкевича, виголошеної на пленумі сойму 10. ц. м. при бюджеті містерства справедливости.

Кріза у свому руйнуючому поході не поминула і ділянки права та виміру справедливости. Є це кріза специфічної натури, незалежна від господарської конюнктури, але тим більше лиховісна, бо торкнулася і знищила фундаментальне почуття права і правовости. Право є сьогодні фікцією, інтерпретованою і натяганою до потреб та намірів уряду і правлячої в Польщі оліґархії, а м-ство справедливости перемінилося фактично у виділ міністерства внутрішніх справ. Причину зросту злочинів добачує промовець у факті, що сумерк почуття права й етики йде згори, де використовують закони в користь власть імущих.

З цілого ряду справ виймає промовець дві найважніші, які в сучасний мент найбільше торкаються українців у Польщі.

Першою справою є повне усунення українців з судівництва. Ніхто, хто не мусить сліпо вірити і слухати — не повірить, щоби останній декрет про припинення неусувальности суддів і остання „чистка" в судівництві були згідні з конституцією, тому, що арт. 78. конституції допускає такі зміни тільки на випадок реорганізації судів, якої тепер не було. В тій чистці переведено політичний добір суддів під кутом особистих забаганок міністра справедливости, а радше під диктатом картотек воєвідських виділів безпеки, основаних на доносах поліції і поліційних конфідентів. Згадані редукції діткнули передусім українських суддів, яких майже зовсім викинено зі служби в судівництві. Усунення українських суддів позбавляє українське населення можности порозумітись з суддею у рідній мові, а з другої сторони є це свідоме загальмування зросту української інтелігенції і зачинення ще одних дверей до джерел праці для української молоді. Українців не допускають до судової аплікації ані до нотаріяту, який став скарбницею нагород для своїх пупілів, або осолод для усунених з вищих посад достойників. — В ділянці конфіскат промовець згадує для приміру про довершену окружним судом у Чорткові конфіскату брошури „На Трівогу", хоча окружний суд у Львові вже три роки передше довершену старостовом у Львові

Даром
2 ЗНАМЕНИТІ НОЖИКИ ДО ГОЛЕННЯ „САЛЬФЕРС" тому, хто купить 5 шт. за 1.— зол. тільки Перфумерія С. ФЕДЕРА, Львів, Сикстуська 7.
Почтові висилки відворотно.
Хто предложить цей вирізок отримає 9-ий ножик безплатно.

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 13. ЛЮТОГО 1933.

ДЖОН ГЕЛЬСУОРТІ.

БЛИСКАВИЦЯ.

Це було перед війною і обставини дозволяли ще прикладати якусь вагу до трагедій і комедій буденного життя.

Я не бачив мого приятеля Франка Веймавта вже кілька літ, коли стрінув його з дружиною нечайно на Різдво в великому готелі в Геліополіс. Це був веселий парубіка, такий, що любить вихилити чарочку і навіть його вчительський фах не зумів затерти цих прикмет у нього. Його жінка, яку я давніше бачив усього двічі, здивувала мене. Я памятав її як спокійну, смагляву молодицю з допитливим поглядом, а тепер вона скидалася на справжню кітку, така була весела й збиточна: завжди готова затіяти якусь пакість.

Це була без сумніву реакція проти чину поважної наставниці хлопячої бурси, який вона займала в Англії, коли приневолена була зважати на кожний свій крок. А в нашому египетському готелі, де був роскішний пальмовий гай, величезна входова галя, беззвучні арабські слуги, міжнародня публика, прегарна гольфова площа з маленькими темношкірими хлопятами на краю самої пустині, Джессі Веймавт пустувала досхочу, витріщувала свої великі карі оченята, дряпала й гладила нас своїми маленькими лапками. Так неначе життя вискочило їй назустріч і вона переганялася з ним весело. Вона поривала нас усіх за собою. Треба було подивляти, як вибачливо ставився Веймавт до всіх її витівок. Мабуть свідомий того, що вона щиро віддана йому. А за ним лежав рік важкої роботи. Тепер він відпочивав, виснажений тілесно і втомлений душевно. Одинокою його турботою було, здається, користати зі сонця й дозвілля.

Я вже не памятаю хто вперше запропонував нам улаштувати прогульку на пустиню, але Джессі Веймавт ухопилася захолена за цю думку. Веймавти не були багаті, а прогулька до Сагари богато коштує. Тому й задумали вони не влаштовувати її до спілки зі мною та одним подружжам на ймення Бріконрідж; але Бріконріджів відкликала телеграма до Анґлії, бо їм дочка нечайно захворіла. Джессі Веймавт хвилювалася страшенне.

— Я вмру, якщо не поїдемо, — вигукувала, — ми мусимо ще когось зачіпити.

І ми приєднали Радолінів, молоде австрійське подружжа з нашого готелю, з яким ми колись познайомилися були за вечерою. Він був ґраф, занятий в якомусь царгородському банку, а вона — здається мені — дочка якогось віденського маляра. Вони зацікавили мене тому, що дуже ріжнилися від Веймавтів. Він використовував свою відпустку при грі в голф і танку, а вона наче була зовсім байдужа до цього. Так наче її життерадісний чоловік тягнув за собою. Я спостерігав її у величній галі готелю, де вона нудьгувала й дивилася на[illegible] себе в порожнечу. Не зясував я собі зразу, чи можна її назвати красунею. Вона мала прегарну стать, і також її очі були чудові — яснозелені з темними віями. Але вигляд байдужої втоми псував ціле її обличча. Мені прийшло на думку також, чи не зіпсує вона нам цієї прогульки. Але Джессі Веймавт не попускала, а Радолін, ми всі погоджувались у цьому, був дуже веселий і товариський.

Так ми вирушили, як усі прогульковці, на сам Новий Рік із „Мена Гавз". Мали перед собою тільки два тижні часу, тому що відпустка Веймавтів кінчалася на двацятого.

Наш перекладач це був веселий пройдисвіт із альжирійських бедуїнів. Окрім нього найняли ми дванацять арабів, кухаря-грека, сім верблюдів, чотирьох ослів і пять шатер. Вирушили звичайною дорогою на Фаюм. Пригадую собі наш відїзд іще дуже добре. На чолі походу Джессі Веймавт верхи на сріблистосірому ослі, а поруч із нею наш пройдисвіт на свому улюбленому верблюді. Потім Радолін, Веймавт і я на дальших трьох ослах; Олена Радолін хиталася, пірнувши у думках, на високому сідлі другого верблюда. Вантажні верблюди випередили нас далеко. Цілий день чимчикували ми здовж ріки аж до Самари, де розтаборилися в належній віддалі від того вонючого села. Я зайняв середуще шатро, Веймавти праворуч, а Радоліни ліворуч від мене. Наш моторний перекладач умів звиватися й завдяки йому, Джессі Веймавт і Радолінові набирали наші обіди вигляду веселого бенкету.

(Продовження буде).

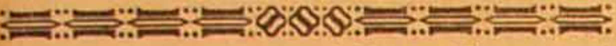
в 1929 р. конфіскату цієї брошури ухилив, не добачуючи в ній якихнебудь знамен каригідного вчинку.

Потім перейшов промовець до виміру справедливости в ділянці карного права. Та ділянка представляє справді страшний образ положення українського народу, для якого зпосеред державних установ тільки одно стоїть отвором, а саме вязниця. Вязниця стала частиною нашої політичної культури і наших думок, частиною нашого буття в Польщі. Тінь підозріння зі сторони поліції, яка всюди добачує „вивротовосць" і держ. зраду, вистане, щоби пересидіти у вязниці невинно кілька місяців.

Обговоривши широко методу політ. процесів у Польщі та події в **ліському пов.**, на Волині та Поліссі, стверджує, що це документи політики Польщі проти українців на полі виміру справедливости. Основніше зупиняється біля справи **наглих судів.** Знечулення на вартість людського життя, яке проявляється у виконанню присудів смерти, находить етичний резонанс у психіці мас і нівечить всякий нібито відстрашаючий вплив наглих судів. Перед нами страшна траге-

ВІЧНІ ПЕРА
НАПРАВЛЯЄ ФАХОВО Й ДЕШЕВО
„ПРЕЦИЗІЯ"
ЛЬВІВ, Рутовського 10, (в брамі) проти пл. Св. Духа.

дія **Дмитра Данилишина** і **Василя Біласа,** які шляхом наглого суду повисли на шибениці у Львові 23. XII. 1932 р. Треба мати відвагу глянути правді в очі: На засіданні бюджетової комісії 11. січня ц. р. приняв міністр справедливости на себе повну відповідальність за непомилування засуджених на смерть у наглих судах та заявив, що нераз, навіть всупереч опінії суду, пропонував президентові не злагіднити кари.

На перехрестю історичних українських і польських доріг станула напередодні польського навечеря Різдва Христового шибениця. Боюся, що теорія відстрашення не найде тут оправдання. Насувається одна ремісценція: варшавські події в 1861 р. та атентат на вел. кн. Константина. Польська суспільність надіялась, що Ярошинський, Риль і Жоньца будуть помилувані з огляду на їх молодий вік і мотиви, які ними кермували. Сталося інакше. В серпні повиснули на шибениці. І стверджують польські історики, що ті шибениці підірвали значіння і вплив поміркованих верств польського громадянства.

І ми очікували помилування Данилишина і Біласа. І по стороні польській були гурти, були люди, які числили напевно на їх помилування. Сталося інакше. І чому так сталося? Чому міністр справедливости не представив президентові внесок на їх помилування? На тлі усієї політики уряду, з уваги на діяльність міністра справедливости і в світлі його останньої заяви українська суспільність зрозуміла, що ціллю тої екзекуції було викликати реакцію зі сторони української суспільности та передусім зі сторони молоді, щоби її потім фізично знищити і згнобити

Передвиборча промова Гітлера.

БЕРЛІН, 11. II. ПАТ. На спортовій площі було вчора перше передвиборче віче націонал-соціялістичної партії при величезній участи прихильників Гітлера. На вічу були представники уряду републики і Прусії. Пропаґандову промову виголосив канцлер Гітлер, який зазначив між іншим, що тільки відзисканням внутрішньої єдности Німеччина може вернути до давнього значіння. Разом з розбиттям і революцією 1918 р. розпочалася доба постепенного упадку німецького народу, його значіння на міжнародньому тереві та у внутрішніх взаєминах. Цей розклад охопив усі ділянки життя, орґанізаційного та морального. Представники Німеччини підписали зобовязання, які неможливо виконати. Дорібок міліонів людей знищила інфляція. За всі ті наслідки катастрофи Гітлер робить відповідальними державних мужів з листопада 1918 р. Відродження не може прийти само. Нарід мусить співпрацювати. Не треба нізвідки очікувати допомоги, але вірити власним силам і волі. Основи нашого життя спираються на двох чинниках, заявив Гітлер. Одним із них є чудо, другим німецький ґеній. Виходячи з народу, причинимемося рівночасно до відбудови всего світа. Заповідаючи боротьбу з проявами фальшивої системи демократії, Гітлер ставить собі метою своїх прямувань поворот до національної традиції.

Абітурієнти!! Пригадуємо, що шкільні табльо по новочасному й дешево виконує фотограф „Venus", Академічна 24.
1318 7-20

Економічний огляд.

Українська хроніка.

КООПЕРАТИВНА ПРОДУКЦІЯ МИЛА В 1932 р.

Не зважаючи на більшаючу крізу Центросоюз поширив у минулому році збут мила власного виробу. Як довідуємось з ГКЧ ч. 7 — найбільшу кількість його продала Нар. Торговля через свої склади і міські кооперативи (43.308 кг.). З Повітових Союзів на першому місці стоїть ПСК Тернопіль, що продав у 1932 р. 35.026 кг. мила, себто на 10.000 кг. більше ніж у 1931 році. На цю саму кількість зросла продукція мила ЦС у р. 1932, коли її рівняти з роком 1931 (замісць 40 — 41 ваґонів). Залежно від кількости закупленого мила Центросоюз виплатив своїм покупцям товарові звороти (7.676 кг. вартости 9.322 зол.). Хоч повищі цифри поважні, то всеж вказують вони на те, що темпо зросту довіря до рідного промислу є рішучо за повільне. Чужий продукт, у цьому випадку мило чужої фабрикації, ще дальше упривілеєне в колах нашого жіноцтва.

Польська хроніка.

ТЕОРІЯ І ДІЙСНІСТЬ. — ПОЛЬЩА НЕ ХОЧЕ ІНФЛЯЦІЇ.

На зібранні акціонарів Банку Польського 9. ц. м., його презес д-р Врублевський сказав між іншим: Золотий залишився справжнім золотим у золоті і не встидаймося ще раз голосно сказати, що його вважають одною з найздоровіших валют світа. На інфляцію не підемо. Уряд є так само противний інфляції як і Банк, через те нема ніякої правдоподібности, аби інфляційні спокуси були в будь-якій формі здійснені". Ця тверда постанова миродайних чинників обстояти в майбутньому незрушимість вартости золотого мало гармонізує з небезпеками, що невблагано присуваються все ближче. Тільки недавно проголошені цифри платничого білянсу за р. 1931 не дозволяють чекати близької публікації його за рік 1932. Але приблизні підсумки вказують, що цей платн. білянс мав у 1932 р. дефіцит 331 міл. зол. Торговельні обороти зі закордоном зменшились на половину і ця редукція на половину дальше актуальна. Ось сальдо торг. білянсу за січень ц. р. принесло надвишку 6,7 міл. зол. тоді, коли ще в січні мин. року сальдо було активне на 12,8 міл. зол. Припливу капіталів іншої катеґорії годі надіятись. Заграничні позички, що ще в р. 1931 принесли 340 міл. золотих, уже в 1932 році відпали зовсім. Тимбільше не можна їх сподіватися у цьому році, коли всі капіталові джерела міцно закорковані.

В ОБЛИЧЧІ ПРОЄКТІВ ЗМІНИ КООПЕРАТИВНОГО ЗАКОНУ.

„Ґазета Гандльова" (ч. 32) опублікувала передовицю п. н. „Зміна закону про кооперації", якої автор польський кооперативний діяч д-р В. Зайдлиц обговорює нещасливі проекти кооперативних реформаторів. Він критикує передовсім намір збільшити надзір над кооперативами шляхом гостріших правних приписів. У ці правні приписи малаб увійти карна відповідальність за надужиття у кооперативах, до якої потягатиб мусіли виновників ревіз. союзи згл. поодинокі ревізори. На цих останніх новий закон накладав би карні санкції за свідоме фальшування або укривання неґативних фактів. Автор статті ставиться скептично до цих замірів, заявляючи, що „кликання до помочі прокуратора мало поможе". Так само критикує він плян централізації ревізійних союзів, підкреслюючи, що власне кооп. рух усе більше стремітиме до децентралізації.

ПРИМУС ВЕДЕННЯ ТОРГОВЕЛЬНИХ КНИГ.

Неясне формулування цієї справи у 280 арт. нового карного закону викликало протести купецьких орґанізацій. На днях появиться новеля, яка накладатиме примус ведення правильних торг. книг тільки на великі пром. і торг. підприємства під загрозою карної відповідальности. Менші підприємства будуть заохочені до цього полекшами при обчислюванні оборотового податку.

Світова хроніка.

АМЕРИКА ПЕРЕД ВАЛЮТОВИМ ЕКСПЕРИМЕНТОМ. НЕ „ІНФЛЯЦІЯ", а „РЕФЛЯЦІЯ"

Американський оптимізм захитався. Знижкові тенденції і також спекуляція опанувала біржі, ціни сирівців повернули до низького рівня. вартість сіль.-госп. продуктів низька, бо виносить яких 46 проц. передвоєнної вартости. Ідея інфляції доляра поширюється в застрашаючий спосіб. Кажуть, що 3/4 членів нового конгресу — це інфляціоністи. Цілий ряд визначних господарських діячів є за інфляцією, ба навіть сам Розевелт, який лишень додає прикметник „строго контрольована"... Правда — в Америці оминають непопулярного слова „інфляція", замінивши його словом „рефляція". Під цим поняттям розуміють нову емісію банкнотів у той спосіб, аби не нарушити вартости доляра. В цьому напрямі є ріжні проекти. Ворожать, що після зреалізування одного з цих проектів світ утіче від доляра і що в дальшому розвою подій Зл. Держави П. А. змушені будуть зрезиґнувати зі золотого паритету. Майбутність Америки в ділянці валютовій така мрячна, як у ділянці господарській. Не дивно, що дехто з посідачів американської валюти міняє її вже тепер на... англійські фунти, вважаючи, що саме валюта В. Британії має найбільші шанси бодай на стабілізацію, якщо не на звишку.

ГІТЛЄР І ВНУТРІШНЯ ГОСПОДАРСЬКА ПОЛІТИКА НІМЕЧЧИНИ.

Весь світ із великою цікавістю стежить за дальшим розвоєм подій у Німеччині, зокрема теж у господарській ділянці. Власне це господарське обличчя нової влади не зовсім ясне, дарма, що особа Ґуґенберґа моглаб дозволяти на деякі певні висновки. Але велико-аґрарне і рівночасно велико-промислове наставлення Ґуґенберґа доволі міцно колідує з господарською програмою гітлерівців і через те виростає актуальне питання: чи Ґуґенберґ отримає від Гітлера вільну руку в переведенні своєї господарської програми? І дальше: чи саме на господарській почві не розійдуться дві чолові постаті сучасної Німеччини, що булоб кінцем теперішнього режіму? Розвязання парляменту і можливість поважних внутрішніх ферментів вносить усе більше знервування на берлінській біржі. Обявом великої непевности вважають велику подачу державних паперів на фінансовому ринку і заломання їхніх курсів.

В. Н-вич.

Отворення виставки української ґрафіки в Берліні.

Дня 5-го лютого ц. р. відбулося в салі Державної Мистецької Бібліотеки у Берліні святочне отворення української ґрафічної виставки, влаштованої заходом і коштом „Українського Наукового Інституту" в Берліні при активній допомозі богатьох краєвих і еміґраційних мистецьких орґанізацій та фаховій співпраці відомого історика мистецтва проф. Дм. Антоновича та знаного в краю й за кордоном ґрафіка проф. Р. Лісовського з Праги.

Виставку в якій бере участь понад 90 українців артистів-ґрафіків з 1078 експонатами, відкрив довшою, сердечною промовою голова Кураторії „Укр. Наук. Інституту" б. міністр д-р Вільгельм *Ґренер*, що вказавши на велике значіння української справи та на велике, але мало відоме богацтво української культури, звернувся до німецького загалу з закликом поставитися уважніше до українських культурних, між іншим і мистецьких цінностей, так, як вони на те заслуговують, а зокрема підтримати працю „Укр. Наук. Інституту", що отсим виступає перед німецький світ у Берліні з першою виставкою українського мистецтва. Міністр Ґренер висловив побажання, щоби ця прегарна й цінна виставка зробила своє й принесла не тільки проминаючий успіх, але й причинилася до ближчого й тревалішого пізнання українського народу та його багатої культури, і щоби скріпила українсько-німецькі культурні звязки. Міністр Ґренер подякував теж ґенеральному директорові пруських музеїв тайному радникові проф. д-рові *Вецольдтові*, що в порозумінні з пруським міністерством освіти дав змогу уладити цю виставку в такому незвичайно підходячому місці, як Державна Мистецька Бібліотека, й директорові тоїж бібліотеки проф. д-рові К. *Глязерові* та проф. *Коховi* за прихильність, з якою вони віднеслися до української виставки. Окрему подяку зложив міністр Ґренер українським артистам, що взяли таку чисельну участь у виставці та вкінці впорядчикам виставки проф. Антоновичу й Лісовському та директорові Укр. Наук. Інституту проф. Мірчукові.

Після цього забрав слово директор Держ. Мист. Бібліотеки, проф. д-р Курт *Глязер*, і, як фаховий знавець мистецтва, підкреслив велику мистецьку вартість української ґрафічної виставки, а зокрема високий рівень виставлених предметів. І він сам і всякий найкращий фаховий знавець мистецтва мусить з зачудуванням подивляти силу й ріжноманітність українського матеріялу, в якому проявляється своєрідний український дух, що нераз доходив до Німеччини під чужим іменем або й зовсім був невідомий. Проф. Глязер, що був прямо захоплений богацтвом матеріялу, який прийшов на виставку, та талановитістю творів, жалує дуже, що його саля замала для такої кількости експонатів, але тішиться тим, що виставка відбувається в приміщенні, куди приходять тисячі фахових людей щоби приглядатися виставленому матеріялові. Українська мова ще мало відома за границею, але українське мистецтво, як кожне мистецтво, промовлятиме прорічисто до всіх, що мають оті-

ВСІ ІНСТИТУЦІЇ ЗАКУПОВУЮТЬ МИЛО ДО ПРАННЯ І ТОАЛЄТОВЕ ЯК ТАКОЖ УСІ ПРЕДМЕТИ, ПОТРІБНІ ДО УТРИМАННЯ ЧИСТОТИ В БЮРАХ
У ФАБРИЧНІЙ СКЛАДНИЦІ МИЛА І СВІЧОК
„Ваше Очко"
ЛЬВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА 1. РІГ РИНКУ.

Проф. Глязер висловив на кінці радість, що німецький світ зможе при помочі виставки познайомитися з оригінальною графікою усіх українських земель та української еміграції.

На самому кінці дир. „Укр. Наук. Інституту“ проф. д-р *Мірчук* відчитав за проф. Антоновича звязку, змістовну й інтересну промову, бо сам прелеґент нагло занедужав на простуду. Проф. Антонович подав у своїй промові коротку історію й характерстику українського ґрафічного мистецтва й схарактеризував зокрема творчість найвизначніших українських ґрафіків.

Усі три промови зробили гарне враження й викликали пригожий настрій для огляди, що відбулися безпосередньо після цього під проводом українських і німецьких фахових сил. Треба завважити, що на відкриття явилося багато німецької й чужої публики, більше як 150 осіб. Між присутніми видно було представників властей, між ними т. р. проф. Ветцольда, представників посольств, м. і. радника чеського посольства проф. Кучеру й секретаря австр. посольства д-ра Шіра, чимало заступників німецького мистецького світа, кільканацятьох заступників німецької та закордонної преси, багато прихильників української справи (як нпр. А. Шмідт, фон Кіґельґен). Українська кольонія була теж дуже добре заступлена.

Як можна було бачити з суботнішнього принятгя німецької та закордонної преси, з відкриття, а передовсім з дотеперішніх дуже прихильних голосів столичної преси („Фосіше Цайтунґ“, „Берлінер Тагеблят“, „Дойтше Альґем. Цайтунґ“, „Льокаль-Анцайґер“ і т. д.) виставка викликала не тільки велике зацікавлення, але й повне зрозуміння та признання. Перший день виставки, понеділок, виявив теж великий успіх значним числом відвідувачів, бо до пополудня відвідало виставку понад 300 осіб, між ними 10 чужих (анґлійських, російських, австрійських і мадярських) кореспондентів.

Др Зенон Кузеля.

ПОДЯКА.

Оцим складаємо найщирішу подяку Всечеснішим Отцям: о. кан. д-рові директорові В. Лициняковi, о. кан. д-рові Лабі, о. кан. А. Бучацькому, о. кан. Ст. Василеві за провід у похоронах бл. п. **Антонія Тіра**; рівнож дякуємо ученицям сем. СС. Василіянок і II. держав. семинара і всім приятелям і знайомим за участь у похоронах та складаємо зол. 50 на будову церкви СС. Василіянок при вул. Потоцького.

Рідня.

Нова розправа О. У. Н.

16 обвинувачених зі Скалатщини перед львів-ським судом.

ТРЕТІЙ ДЕНЬ РОЗПРАВИ.

В суботу переслухав трибунал поліційних свідків зі Львова і зі Скалатщини й Тернопільщини. Опісля зложили зізнання судові лікарізнавці на обставину стану здоровля обв. Олекси Метельського, а дальше зізнавав св. Василь Затирка і трьох селян. Потім складав зізнання на тайній розправі знавець справ ОУН. з Тернополя Ярославський, а вкінці трибунал полагодив внески прокуратора й оборонців, які в цілости відкинув.

ДАЛЬШІ ЗІЗНАННЯ СВІДКІВ.

Св. **Скопек Роман**, урядовець КОП-у, зізнавав на обставину признання обв. Турковського, після його арештування, до ОУН., якої він, мовляв, заприсяженим членом.

Св. **Владислав Хімяк**, „вивядовца“ політичної поліції у Львові, описує, як відбувалася ревізія в кімнаті обв. Турковського в Акад. Домі і що при ній найдено.

Св. **Міхал Коваль**, ст. постерунковий поліції, зізнавав на обставину розкидування летючок обв. Низдропою у Глібові. Св. рішуче заперечує, немов би Низдропу били на поліції.

При зізнаннях цього свідка зайшов цікавий інцидент, а саме, коли він оповідав, що після замаху на Затирку й арештування Олекси Метельського сл. суддя у Грималові казав Метельського віддати до судового арешту, прок. Мостовський обізвався: А щож там мав слідчий суддя до говорення?!

Св. **Владислав Томчук**, командант постерунку, заприсяжений, зізнавав на обставину ревізії у Стадника, коли то першим разом не найдено у нього нічого, а другим разом летючки ОУН. у шуфляді. На запит обор. д-ра Старосольського св. каже, що перша ревізія тревала яку годину, бо обшукували ціле господарство, а другим разом ревізія була коротка і відбувалася тільки в шуфляді, де найдено 3 летючки.

Св. **Міхал Пестрак**, постерунковий, заприсяжений, зізнає на ту саму обставину. Ріжниця між зізнаннями цього і попереднього свідка та, що перший каже, що у Стадника були дві шуфляди, а Пестрак, що тільки одна. Як попередній свідок, так і цей заявляє, що вони мали на постерунку летючки ОУН. вже передше, діставши їх від людей.

Св. **Віктор Рухальський**, вязничний урядовець з Тернополя, незаприсяжений, оповідає, що перед виконанням присуду на Голояда був підчас побачення останнього зі Стадником. При прощанні сказав Голояд до Стадника: „Робіть, як знаєте!“ На запит прокуратора щодо стану здоровля Олекси Метельського у тернопільській вязниці св. каже, що на побої він не жалувався, тільки зголошувався двічі хорий на шлункову недугу. На запит д-ра Старосольського св. каже, що спеціяльно перед нинішньою розправою переглядав амбуляторійну карту обв. Ол. Метельського, бо сподівався, що з нього буде питаний. Зате про побої обв. Турковського, хоч це ствердив сл. суддя, нічого не знає й амбуляторійної карти Турковського перед розправою не переглядав.

Св. **Франціщек Зайонц**, поліц. агент., заприсяжений, зізнавав на обставину арештування обв. Турковського, а дальше оповідав подрібно про те, якто майже у всіх селах Скалатщини були розкинені летючки ОУН., як обвинувачені збиралися на наради, як їх арештовано і переслухувано на поліції.

ЗІЗНАННЯ ЛІКАРІВ-ЗНАВЦІВ.

Після переслухання цього свідка лікарізнавці **д-р Давидович і д-р Ґарбень** оглянули в окремій кімнаті обв. Олекси Метельського в присутности предсідника, а потім видали парере, з якого виходить, що стан здоровля Ол. Метельського жалюгідний: він має заатаковані легені і є сильно недокровний та ослаблений. Рана його руки не походить, мовляв, з побоїв, а прищі на плечах теж не мають звязку з тим, що обвинувачений сидів довго в неопаленій келії й перестудився.

ЗІЗНАННЯ СВ. ЗАТИРКИ.

Св. **Василь Затирка**, незаприсяжений, оповідає згідно з актом обвинувачення, як Олекса Метельський виконав на нього замах, наслідком якого він стратив око. На запит предсідника свідок заперечує, немов би він був колинебудь конфідентом поліції.

ЗІЗНАННЯ ТРЬОХ СЕЛЯН.

Св. **Михайло Мохнацький**, літ 36, селянин з Саджавки, заприсяжений, зізнає, що третього дня Різдвяних Свят була в селі амат. вистава, у якій брав активну участь обв. Кравчук, який по виставі пішов додому.

Те саме зізнав св. **Микола Кохановський**, який по виставі вертався разом з обв. Кравчуком домів.

Св. **Теодор Ящишин** сидів у вязниці в Грималові за бійку разом з обв. Ол. Метельським і Кравчуком після їх арештування. Останній жалувався, що сидить зовсім невинно.

Після переслухання всіх свідків заявив предсідник, що св. **Миколу Мокрія**, гаєвого, з Красного, покликано на розправу телефонічно на понеділок, бо візвання до нього пішло помилково до села Красного недалеко Львова.

ЗІЗНАННЯ ЗНАВЦЯ ЯРОСЛАВСЬКОГО.

Зізнання знавця справ ОУН. з Тернополя Ярославського відбулися у відсутности публики і пресових справоздавців, бо на той час заряджено тайну розправу.

ВНЕСКИ ПРОКУРАТОРА Й ОБОРОНЦІВ.

Опісля прокуратор поставив низку внесків на покликання ріжних свідків і відчитання листу управителя тернопільської вязниці на доказ, що обв. Олекса Метельський не був у слідстві побитий і на це не жалувався. Іменем оборони заявився в цій справі д-р Паньківський, противлячись відчитанню того листу. Переслухання тих свідків залишив до рішення трибуналові.

З черги обор. д-р Шухевич поставив кілька внесків на переслухання свідків на обставину невинности обвинувачених Миколи Кушніра і Дмитра Когута. Обор. д-р Старосольський поставив внесок переслухати двох свідків на обставину першої ревізії в обв. Павла Стадника, коли то після пильного пошукування не найдено нічого, а при найближчій ревізії, по двох днях, найдено у нього вже летючки.

Трибунал по короткій нараді відмовив усім внескам прокуратора й оборонців.

На цьому покінчилася розправа в суботу. Продовження в понеділок год. 9-а рано.

Почта й залізниці під військовою охороною.

Як повідомляють з Букарешту, румунський уряд відкинув домагання військових кол змілітаризувати почту та залізниці, не добачуючи до цього ніяких причин. Однак рівночасно вийшов розпорядок, на основі якого військо, полищаючи все подавному, бере почту й залізницю під охорону з окремими командантами.

Комуністи демонструють проти Гітлера.

БЕРЛІН, 11. II. ПАТ. У звязку з вчорашньою промовою канцлера Гітлера, в кількох дільницях прийшло до комуністичної контрдемонстрації. Перед уставленими на більших площах меґафонами, що передавали промову Гітлера, збиралися комуністи і кричали проти промовця. В північній дільниці поліція розігнала ґумовими палками демонстрантів, причому падали револьверові стріли.

Смерть великого артиста.

МИКОЛА САДОВСЬКИЙ.

Звістка про смерть нашого великого артиста не здивувала нікого; знаючи обставини, в яких доводилось йому працювати, дехто здивувався радше, що він дожив до такого віку.

Справжнє імя Садовського — Тобилевич; він рідний брат відомого письменника, Карпенка Карого. Уродився у 1856 р. у селі Костовата, Єлисаветградського повіту. Як 8-літній хлопець пішов він на два роки до повітової бобринецької школи, відтак до херсонської ґімназії і до єлисаветградської земської реальної школи. Цієї школи не скінчив; у 1876 р. вибухає російсько-турецька війна; Садовський, учень 6-ої реальної йде добровольцем на війну з 56-им піхотним житомірським полком, що стояв залогою у Бендерах. З цим полком відбуває він усю воєнну кампанію і бере участь в обороні Шипки. Після війни як старшина служить іще у 1878—81 рр. у Бендерах.

Саме тоді виступає він уперше на сцені, орґанізуючи разом із Заньковецькою між офіцирами драматичний гурток. Перші песи, виставлені ними у Бендерах, були „Наталка Полтавка“, „Москаль Чарівник“, „Шельменко-деньщик“ і „Сватання на Гончарівці“. Садовський, якому всі признали незаперечний драматичний талант, завагався, чи має кинути військо: стати українським артистом у ті часи значило йти на циганське життя.

У 1881 р. Садовський прощається з військом і їде на батьківський хутір до Надіївки. Звичайний випадок рішає про його майбутню карієру. Їде він до Кременчуга на лови до М. Кропивницького; той прохає його як аматора виступити під псевдонімом у російській трупі Ашкаренка у французькій песі Ґарана „Серафина Лафайль“. Садовський після вистави підписує з Ашкаренком контракт на постійну працю за місячною платою 200 карб. Ще цьогож року (1881) Садовський дістає дозвіл із міністерства на виставку українських вистав. Трупа Ашкаренка ставить українські песи з Садовським і Кропивницьким у Кременчузі, Харкові та Київі (театр „Берґовіє“), куди їх викликає теж земляк Іваненко.

Успіх величезний. У 1882 р. Садовський складає із Кропивницьким власну трупу під фірмою Кропивницького. До неї вступила відразу Заньковецька, а рік пізніше два брати Садовського: Карпенко Карий і Саксаганський.

По концерті та по всяких театральних імпрезах зустрінете своїх знайомих у КАВАРНІ „УНІОН“, вул. Косцюшка 1 (Народн. Гостинниця). 1-90

Склад трупи побільшується аж до 1887 р. У 1888 р. з неї повстали аж три окремі трупи. У трупі Садовського були головні сили: Заньковецька, Затиркевич, Мова, Левицький і Загорський. Десять літ пізніше Садовський мав уже славу не тільки на Україні і в Росії, але й поза їх кордонами. У 1898 р Садовський єднується знову зі своїми братами.

Яку ролю грали вистави українського театру у ті часи московського гнету, знаємо всі. Театр був єдиною трибуною, з якої лунало прилюдно українське слово, це був єдиний рід української творчости, який радо піддержували москалі, захоплені народнім українським театром. Д. Антонович у своїй книжці „Триста років українського театру" зупиняється широко на тім історичнім моменті: 10. січня 1882 р., коли перша українська трупа у Київі здобувала собі публику і перше право грати у такій столиці.

Дальші етапи праці М. Садовського мабуть усім відомі. Він пережив разом із відбудовою та катастрофою нашої державности всі хвилини тріюмфу, злиднів еміґрантських мандрів, як директор державного театру, еміґраційної трупи і як артист, що затуживши за рідною сценою у рідних містах вертається до Київа, без огляду на умовини, в яких йому доведеться жити та працювати до кінця життя. До останньої хвилини він не покинув сцени і свого улюбленого чисто-народнього репертуару, який знову став актуальний на Радянській Україні, коли прийшли нові модерні напрямки і чисто комуністична пропаґанда зі сцени.

Заслуги Садовського в історії нашого театру потрійні: як директора, режісера та артиста. Як директор він виконував у першій мірі громадянську службу, здаючи собі справу з ваги своєї праці, — як режісер умів добирати артистів і добирати для них ролі, — як артист став творцем цілої низки незабутніх креацій.

Садовський мав могутній темперамент; він мав силу захоплювати слухачів, забуваючи, що грає на сцені, переживаючи кожну ролю за кожним разом наново. У кожній своїй ролі він творив тип, стихійною силою гри, не обдумуючи, без холодної попередньої аналізи. Згадаймо його історичні ролі: Мазепу, Богдана Хмельницького, Дорошенка, Саву Чалого — це могутні постаті, що переконують своєю вірністю і глибиною пориву. Возьмім козацьких героїв Степана із „Невольника", запорожця Тараса із „Бондарівної", Дмитра Ковбаня з „Не судилось" — усе це малі архитвори. А старий Лейба з „Жидівки вихрестки", Лопух із „Циганки Ази", Панас із „Бурлаки", Мартин Боруля, Шельменко-денщик Москаль Чарівник...

Садовський грав так, що глядач ніколи не томився, дивлячись на нього і не став байдужим до дієвої особи, яку міг бачити вдруге і втрете і вдесяте в його інтерпретації. Це був великий артист „з божої ласки" і великий громадянин, для якого мистецтво є засобом виявлення своїх найкращих життєвих сил.

Чай Монтана

дає повне вдоволення.

Репресії проти комуністів.

БЕРЛІН, 11. II. ПАТ. Туринґський уряд заборонив виступати на публичних зборах і демонстраційних походах з червоними прапорами та відзнаками комуністичної партії.

Чорно-біло-червоний бльок.

БЕРЛІН, 11. II. ПАТ. Наслідком кількаденних переговорів німецько-національна партія і Штальгельм обєдналися у спільний виборчий бльок під назвою „Чорно-біло-червоний боєвий фронт". При майбутніх виборах до райхстаґу цей бльок виступить зі спільною листою. Головними кандидатами державної листи є фельдмаршал Макензен, віцеканцлер Папен і міністр Зельдте. Окружним листам проводить міністр Гуґенберґ, Макензен як найстарший віком, має відкрити майбутній райхстаґ.

ПРЕЗИДЕНТ ДЛЯ БАВАРІЇ.

ВІДЕНЬ, 11. II. ПАТ. Орґан німецьких націоналістів „Вр. Альґ. Нахріхтен" повідомляє, що в Баварії розглядають плян утворення становища президента Баварії. Плян цей не противиться конституції німецької держави. Ухвала баварського сойму в цій справі вимагала би більшости 2/3 голосів, а це годі осягнути без порозуміння із нац. соціялістами.

ПРИСУД НА БЕРЕСТЕЙСЬКИХ ВЯЗНІВ.

У суботу пополудні закінчилася у варшавському апеляційному суді розправа проти бувш. берестейських вязнів пос. Лібермана й тов. Апеляційний суд затвердив присуд І. інстанції.

Присудом окружного суду Вітос був засуджений на півтора року вязниці, Ліберман на півтретя року, Баґінський на два роки, Керпік на півтретя року, Барліцький на півтретя року, а Цьолкош, Дібоа, Мастек, Праґер і Путек по три роки вязниці.

Присуд першої інстанції лише настільки загострили, що всім, засудженим на три роки відібрали горожанські права. Це торкається Дібоа, Мастека, Праґера, Цьолкоша та Путека.

Апеляційний суд засудив Вітоса та Баґінського на заплату судових коштів II. інстанції в сумі 40 зол. Іншим обвинуваченим присудив коштів по 80 зол.

ЗАМКНУЛИ УНІВЕРСИТЕТ.

БЕРЛІН, 11. II. ПАТ. У Кільонії замкнули університет на три дні з причини політичних ексцесів.

ЗМОВА НА ЖИТТЯ СТАЛІНА.

З Москви прийшли вістки, що ДПУ викрило орґанізацію троцькістів, яка плянувала атентат на життя Сталіна. Арештували бувш. комісаря Преображенського й ок. 100 троцькістів. Змовники мали виконати замах на Гірки, де постійно живе Сталін. Орґанізація мала відділи по провінц. містах. Преображенський відгравав знатну ролю в большовицькій адміністрації, був службовцем у держбанку та в комісаріяті фінансів. Після видалення Троцького з СРСР. Преображенського заслали з Радеком на Сибір. Колиж оба підписали „покаянну заяву" їх помилували.

Америка передбачує війну.

НЮ ЙОРК, 11. II. ПАТ. В офіціяльних колах Вашинґтону щораз більше занепокоєння у звязку з розвитком ситуації на Далекому Сході. Переважає погляд, що необхідним наслідком конфлікту, який викликали збройні виступи Японії в провінції Джеголь, буде китайсько-японська війна. Стімсон стежить пильно за розвитком випадків і заявиться відповідно, коли Союз Народів оголосить своє рішення. Зачувати, що японський делеґат в Женеві Мацуоко удасться до Вашинґтону на конференцію з Рузвельтом.

Кривава револьта на Кубі.

Анґлійська преса довідується, що на острові Кубі прийшло в останніх часах до кривавих подій, які влада держала досі в тайні. Між ґрупами революційних студентів і тайною поліцією през. Макада йдуть завзяті бої, в яких упало біля двіста осіб. Університет у Гавані закритий. Всі публичні будинки обсаджені військом. Ближчих подробиць покищо нема.

Безробіття в Чехословаччині.

ПРАГА, 11. II. ПАТ. Число безробітних у Чехословаччині зросло в січні ц. р. на 119.186 осіб, так, що тепер безробіття охопило разом 865,477 осіб, або 6 прц. цілої людности.

ВІЛЬНА ПОСАДА!

Молодого, здібного, енерґійного чоловіка приймемо негайно (найрадше зі священичої родини). Зголошення з описом життя і евентуальними порученнями висилати найдальше до 20. лютого ц. р. на адресу „Священича Поміч", Станиславів, вул. Липова 3. 1387

ЖАХЛИВА КАТАСТРОФА.

Жахлива катастрофа склалася в Нойнкірхен у сарському гірничому басейні. Великий збірник ґазу вилетів у повітря. Вибух був такий сильний, що знищив 50 сусідніх домів. Дах збірника відкинуло на 800 м. Ціла гута в Нойнкірхен стоїть у вогні. Крім того вилетіла в повітря фабрика бензолю. Всі шпиталі в Нойнкірхен і околиці заповнені раненими.

БЕРЛІН, 11. II. ПАТ. Про катастрофу в Нойнкірхені приходять дальше жахливі подробиці. До год. 8 рано добули 49 трупів зпід румовища завалених домів. Здогадуються, що під румовищем є ще стількиж трупів. Тяжко ранених є майже 300. Багато з них є в безнадійному стані. Лекше ранених є около 1.200.

Ціла Німеччина в жалобі. Часописи вийшли в чорних обвідках. Спец. кореспонденти пресилають із місця події докладні описи катастрофи. Зпід звалищ одного дому добули робітника, який підчас катастрофи збожеволів.

Місто Нойнкірхен знищене зовсім. На одній вулиці завалилося 13 домів.

Серед ранених є директор концерну Отто Вольф, якого власністю є знищена залізна гута в Нойнкірхен. Цей концерн один із найбільших продуцентів сталі в Німеччині. Побоюються, що гута не могтиме працювати цілий рік.

Вибух чули в далеких місцевостях: навіть у Базелі. Причини катастрофи досі не ствердили. Здогадуються, що це був саботаж.

НОВИНКИ

— **Арештування.** В Токах пов. Збараж поліція перевела ревізію у студ. мед. Ярослава Флінти, якого арештовано й відставлено до слідчої вязниці в Новому Селі. Крім того арештовано о. Захаркова, пароха Медина й відставлено до слідчої вязниці в Тернополі. Справа стоїть у звязку з проповідю, яку о. З. виголосив у Токах на святі 22. січня ц. р.

— **До бюра друкарні Т-ва ім. Шевченка** вломилися в ночі на 11. ц. м. злодії й пробували розпороти огнетревалу касу. Сполошив їх каменичний сторож, наслідком чого злодії втікли, спустившись шнуром з І. поверху на вулицю.

— **Під колесами поїзду.** На залізничому шляху між Жовквою та Львовом поїзд переїхав робітника Ст. Стельмашка з Колодна. Переїханого забрали на тойже поїзд та він перед стацією Підзамче помер.

— **Хто виграв на льотерії?** У другім дні тягнення Клясової Льотерії впали виграні на такі числа: 20.000 зол. на ч. 10978, 49563; 15.000 зол. на ч. 58294, 114355; 5.000 зол. на ч. 18753, 34013, 77193; 2.000 зол. на ч. 18103, 62738, 66535, 67981, 81417, 95427, 98324, 113432, 114019, 123927, 141787; 1.000 зол. на ч. 10529, 68715, 63232; 500 зол. на ч. 46786, 54063, 58491, 70220, 72783, 75162, 85922, 117351, 122456, 131080, 135582, 139492; 400 зол. на ч. 3173, 6258, 10806, 14228, 17624, 19085, 24427, 26641, 36326, 38446, 44318, 54121, 54510, 57854, 58977, 65778, 78726, 80623, 84028, 85596, 87963, 94083, 111397, 118432, 129958, 137652, 145730.

— **Смерть по шлюбі.** На Замарстинові застрілився з кріса 53-літній Іван Мазур, трамваєвий контрольор, хорий на чахотку. Тому кілька днів Мазур узяв на смертельній постелі шлюб із 24-літньою Роз. Томасельською, яка рішилася вийти за невиліченно хорого, щоби дістати по ньому в спадщині дім. Тому три роки застрілилася Мазурова перша жінка, тому, що він удержував любовні зносини із своєю сестріницею.

— **Нові арештування в колоденській справі.** Темна справа кривавої масакри жидівської родини Фельдів у Колодні біля Жовкви, де перед кількома тижнями убито чотири особи, починає вияснюватися. Минулої пятниці відставлено до слідчої вязниці у Львові Петра Жултанецького, брата арештованого спершу й випущеного Андрія, та Михайла Олійника. Обох арештовано під замітом доконання цього злочину. Дохоодження викрили проти них такі познаки, що оба є мабуть справжніми винуватцями кривавого злочину.

— **Про святотатство в Ставчанах** пишуть нам: В ночі з 5. на 6. ц. м. невідомі злочинці отворили підробленим ключем церкву в Ставчанах городецького повіту і перебушували всюди глядаючи за грішми, яких не найшли, бо були добре сховані. Украли тільки чашу з дискосом і звіздою та монстранцію і копіє в шкатулці. Отворили навіть на престолі кивот, де були Найсвятіші Тайни, однак не важилися взяти дарохранительниці, бо переглянули тільки одну сторону, а другої не доторкнулися. Поліція не викрила злодіїв.

— **Відрізав зі стричка.** У Волчкові (пов. Снятин) повісилася 55-літня вдова Марія Войцеховська. Саме переходив туди громадський сторож, впору перерізав стричок і привернув Войцеховську до життя. Причиною намаганого самогубства Войцеховської маєткові справи.

— **Незвичайний залізничий випадок** стався між стаціями Лелехівка і Верешиця на лінії Львів-Яворів. При вїзді потягу на стацію Верешиця, почув машиніст людський крик, що добувався зпід передних коліс машини. На сніговому плузі попереду машини сидів чоловік, держачися останками сил гака. Показалося, що це Стефан Цяпал, господар зі села Верешиці. Він вертав з братом Василем саньми з ліса. А що дорога веде залізничим шляхом, серед темноти сани дісталися під потяг. Коні зі саньми втікли в поле, Василь упав у рів, а Стефан дістався на сніговий плуг машини, яка пхала його наперед на просторі 3 км.

— **Обікрали громадський уряд.** В Модричі пов. Дрогобич вломились в ночі на 7. ц. м. до громадського уряду злодії. Розпоровши огнетревалу касу, забрали з неї 2.400 зол

— **Перед відчиненням кооп. ресторану „Вітаміна“ у Львові.** Від Управи І-го українського кооперативного ресторану „Вітаміна“ у Львові довідуємося, що всі підготовні роботи, звязані з улаштуванням і пущенням у рух ресторану вже покінчені і в найближчих днях він буде відчинений. Про день відкриття появиться в часописах окрема оповістка. Льокаль „Вітаміни“, зложений з 3 ясних, гарно відремонтованих кімнат міститься при вул. Косцюшка 3, партер, біля „Народньої Гостинниці“, в колишній домівці „Маслосоюзу“. В льокалі ресторану окрема клюбова кімната. До вжитку гостей телефон (ч. 846). Ресторан видаватиме снідання, обіди й вечері. Буде також добірний буфет. Кухня мясна і ярина під управою першорядного кухаря. Ціни приступні. Для членів кооперативи знижка. Управа запрошує П. Т. Громадян вступати в члени кооперативи і складати уділи в льокалі Кооперативи.

— **Замість гратуляційних телеграм** із нагоди вінчання **д-ра Ірини Левицької з інж. Прокопом Дяконом** зложили в Адм'н. „Діла“ на „Рідну Школу“: проф. Фещенко-Чопівський 20 зол., О. Максимюк 10 зол., інж. Карначевський 5 зол., інж. Терещенко 5 зол., інж. Сорокин 5 зол., інж. Т. Кульчицький 5 зол., Паславські 6 зол., Перхорович 5 зол., Дубовицький 5 зол., інж. Кинюк 5 зол. і на „Фонд інвалідів“ проф. Фещенко-Чопівський 4 зол., інж. Т. Кульчицький 5 зол. Крім того новоженці зложили від себе 50 зол. на „Р. Школу“ і 20 зол. на „Ф. інвалідів“. Разом усього зложено 150.— зол.

— **Школа Т. Витвицького** розпочинає дня 14. лютого 1933 другий курс модерних і народніх танців у салях „Нар. Дому“ при вул. Рутовського 22, II. поверх. 1399 1—2

Зміна адреси 1 зол. Можна присилати почтовими марками.

✝ ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Андрій Сахарів, б. сотник УНА, абсольвент технічної школи, родом з Катеринослава, помер в ужгородській лічниці в 38 р. життя. В. Й. П.

—o—

СПОРТ.

ПІНҐ-ПОНҐОВЕ МИСТЕЦТВО УКРАЇНСЬКОГО ЛЬВОВА.

За дозволом У. С. С. влаштовує Спортова Секція Т-ва „Плай“ змагання за пінґ-понґове мистецтво українського Львова. До змагань можуть станути всі змагуни львівських українських клюбів, зареєстрованих в У. С. С., як рівнож і змагуни незорганізовані. Змагання відбудуться в таких конкуренціях: 1) сінгель пань, 2) сінгель панів, 3) дебель пань, 4) дебель панів, 5) мікст. Зголошення слати на адресу: Хамула, Куркова 36. Устні зголошення й інформації там само кожного дня від год. 6—8 вечором до дня 13. ц. м. Вписове до змагань у сінглі 0.50 зол., у деблі 0.70 зол. Змагання відбудуться у днях 15., 16., 17. ц. м. Місце і час подамо пізніше.

З КАРПАТСЬКОГО ЛЕЩАТАРСЬКОГО КЛЮБУ.

Філія К. Л. К. Ворохта улаштувала дня 29. I. змагання **за відзнаку справности К. Л. К.** в бігу на 18 км. на трасі Ворохта — Микуличин. Змагунів було 21, з того до мети дійшло 17, 2 не дійшло, а 2 уневажнено. Часи змагань були від 1.34,22 до 2,11.40, так, що всі змагуни добули бронзову відзнаку справности. Комісія відзнаки справности у Львові признала змагання за правильні і рішила наділити відзнакою отсих змагунів: Члени Філії К. Л. К. Ворохта: Г. Мочеряк, О. Ткачук, В. Мочеряк, Д. Росінський, М. Бойчук, І. Мочеряк, Ю. Ілічук, В. Хімчак, О. Лупаца, О. Дедерчук, Д. Дедерчук, М. Ілічук, М. Савчук, М. Дило, І. Росінський. Члени Філії К. Л. К. Космач: А. Кіфяк, М. Пилипюк. Колегія суддів: учит. Іванчуківна О., Ю. Жупник, В. Гаврищук, І. Перцевич, Ю. Вінцковський, М. Домашевський, М. Мироняк. Крім цього була почесна президія, а громадянство Микуличина приготовило змагунам приняття на меті і привітальну браму, влаштовану заходом п. Домашевського. Після відпочинку та милої і сердечної гостини у п. Перцевичів змагуни перейшли на скічню, де своїми скоками викликували подив численно зібраного громадянства. Є це перші змагання за відзнаку справности, яку К. Л. К. Львів завів для своїх членів у цьому сезоні.

Листування Редакції.

І. Билина, Тернопіль: Використаємо, але мусите трохи зждати.

—o—

БІРЖА.

ГРОШІ.

Долар у приватних оборотах 8.975.

Трансакції. Продажа. Купно.

Бельгія 124.20, 124.51, 123.89; Голяндія 358.60, 359.50, 357.70; Льондон 30.63, 30.78, 30.48; Ню Йорк чеки 8,9, 8.9, Ню Йорк кабель 8.926, 8.946, 8.906; Париж 34.86, 34.95, 34.77; Прага 26.43, 26.49, 26.37; Швайцарія 172.30, 172.73, 171.87.

ЗБІЖЕ.

Ціни біржеві — ціни ринкові. Льоко Підволочиська: Пшениця двірська 740 30.50—31.00, пшениця двірська 720 29.25—29.75, пшениця збірна 28.00—28.50, жито одноціле 15.75—16.00, жито збірне 14.75—15.00, овес двірськ. 13.50—14.00. Льоко Львів: Пшениця двірська 740 32.00—32.50, пшениця двірська 720 30.75—31.25, пшениця збірна 29.50—30.00, ячмінь на мливо 13.00—13.50.

Інші курси незмінені.

—o—

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 11. II. 1933 р. за масло експортове та десерове пріма 2·20 зол., за літру молока 15—17 сот., літру сметани 0·00 зол., копу ясць 5·80—6·00 зол.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Неділя, 12. II. год. 3.30 попол. останній раз „Самум“ (ціни найнижчі).

Неділя, 12. II. год. 7.30 веч. „Розбійники“ (Абон. 7).

Понеділок 13. II. год. 7.30 веч. „Розбійники“ (Абон. 7).

Театр Ріжнородностей.

Неділя, 12. II. год. 11.30 передпол., оперовий поранок „Цирульник севільський“ і 3 я дія „Циганерії“ у виконанні учнів Оперового Курсу Консерваторії Польського Музичного Т-ва у Львові.

Неділя, 12. II. год. 3.30 веч. „Джім і Джек“ (Абон. 5).

Неділя, 12. II. год. 7.30 веч. „Мадмоазель“ (Абон. 7).

Понеділок, 13. II. год. 7.30 веч. „Мадмоазель“ (Абон. 7).

Кіна.

АДРІЯ: „Дім ч. 13“ (І. „Тайна вязничної келії“, II. „Любка смерти“), додаток: „Трубач Слім у Парижі“.

АПОЛЬО: „Ромео та Юльця“.

АТЛЯНТІК: „Аріяна“ (на осн. Кльода Анета).

КАСІНО: „Чемп“ (із Волесом Бері).

КОЛІСЕЙ: „Остання парубоцька ніч“, ревія „Завісний карнавал“.

КОПЕРНИК: „Райський птах“ (Дольорес дель Ріо).

МАРУСЕНЬКА: „Райський птах“ (Дольорес дель Ріо).

МІРАЖ: „Москва без маски“.

ОАЗА: „Льорель і Гарді, їх доля та недоля“ із ревія.

ПАЛЯС: „Ясноволосий сон“ (Ліліяна Гарвей).

ПАН: „Хоробрий вояк Швейк“.

ПАСАЖ: „Глибини моря“, „Лицарі в хмарех“.

ПРОМІНЬ: „Шлях до раю“ (Лл. Гарвей).

СТИЛЕВЕ: „X 27“ (Марлена Дітріх), оперета: „Праця збогачує“.

УТІХА: „Піднебесний роман“ і ревія.

ХИМЕРА: „Година з тобою“ (Шевальє і Жанета Мекдональд).

Закордонне радіо.

Неділя, 12. лютого 1933.

Братислава (279,3) 16.00 Концерт, **Мілано** (331,4) 21.00 Опера, **Гельсінгфорс** (368,1) 19.30 Спів, **Лейпціг** (389,6) 1[illegible] Бахова кантата, **Сотенс** (403,[illegible]) 19.30 Тр. з Нюйорку: Муринські пісні, **Рим** (441,2) 12.30 Музика, 20.45 „Ля Донна Пердута“ оп. Пієтрі, **Лянгенберг** (472,4) 17.00 18.30, 21.00 „Льогенгрін“ оп. Вагнера, **Прага** (488,6) 7.30, 11.00 Концерт, **Відень** (518,1) 9.55 Хор хлопців, 15.00 Військ музика, **Любляна** (575) 20.00 Спів, **Харків** (937,5) 10.00, 16.15 Концерт, 18.00 Опера, 24.00 Звуковики, **Москва** (1000) 18.30 Концерт Голованова, Нежданова, Ігумнова (Досв 720 м.).

Понеділок, 13. лютого 1933.

Барі (269,4) 20.30 Оп. музика, пісні, **Братислава** (279,3) 16.10 Концерт, 18.00 Моцартова, Брамсова та Янацкова соната, **Копенгаген** (281,2) 22.00 „Нюрнберські співці“ оп. Вагнера, **Мілано** (331,4) 20.45 Вагнерівський вечір, 21.30 Комедія, 23.00 Концерт, **Лейпціг** (389,6) 16.00 Концерт, 18.00 „Трістан і Ізольда“ оп. Вагнера, **Берлін** (419) 11.30, 16.30 Концерт, 20.05 „Голяндець-скиталець“ оп. Вагнера, **Відень** (518,1) 11.30 Квартет, **Мінхен** (532,9) 11.05 Вагн. академія, 16.20 Оп. арії, **Харків** (937,5) 10.00, 13.15, 15.15 Концерт, 18.40 Солісти, 24.00 Оп. музика, **Москва** (1000) 17.25 „Кармен“ оп. Бізета (Досв. 720 м.).

Львівське радіо.

Неділя, 12. лютого 1933.

11.45 Місійний відчит, 12.10 Метеорольог. комунікат, 12.15 Симф. поранок, „Жінка та сусп. професійні організації“, 14.00 Лісова скринька, 14.20, 15.00 Музика, 14.40 Що чувати, що треба знати, 16.00 Для молоді: Що чувати в світі?, „Львиця Уанга“, 16.25 Грамофон, Сільва рерум, 16.45 „Ідеали середньовічного лицарства“, 17.00 Концерт, Комунікат Союзу сільських громад, 18.00 Фр. пісні — Левелін-Ярецька (сопр.), 18.20 Фортепян, 18.45 „Чим є для нас часопис?“, 19.05 Всячина, 19.25 До жінок, авд. 20.00 То було таке відоме, муз. заявка, 21.00, 21.02 Спорт. вістки, 21.10 Оп. музика, 22.00, 23.00 Танк. музика, 2[illegible].55 Комунікати.

Понеділок, 13. лютого 1933.

11.50, 13.20 Метеорольог. комунікат, 12.10, 16.15 Грамофон, 15.30 Збіжева біржа, 15.35 Грамофон, Сільва рерум, 16.00 Листи, програми, 16.25 Лекція фр. мови, 16.40 Міжнар. вимна людей, капіталів і товарів, 17.00 Концерт, 17.25 „Про п. Пероцького та Теодозію Пєпшажанку“, гум. поема, 17.40 Балачка про Вагнера, 18.00—21.15 Трансм. з Дрездену: „Трістан і Ізольда“ оп. Вагнера, 19.15 Всячина, 21.05, 22.45 Прес. рад. деник, 22.30 Дрібні нетакти, 22.56 Спорт, 23.05 Танк. музика.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Філія Союзу Українок у Львові запрошує своїх членів на відчит д. Льва Ясінчука на тему: Українське жіноцтво в Америці, який відбудеться дня 14. лютого 1933 р. о год. 6 веч. в домівці Філії С. У., Підвалля ч. 7, I. Гостям раді! 2—2

В неділю 12. ц. м. в год. 11-ій відбудеться в будинку Монастиря СС. Василіянок при вул. Потоцького 95 відчит п. мг-ра Ю. Редьки п. н. „Поет-мученик“ у 30-ті роковини смерти Павла Грабовського. Вступ за добровільними датками призначеними на будову церкви. — **Імпрезова Секція.** 2—2

Проф. Гайдучок виголосить у вівторок 14. ц. м. в год. 18 в салі при вул. Мохнацького 12 виклад п. з. „Здовж Черемоша“ з ілюстраціями, на який усіх членів запрошує „Плай“.

Загальні Збори Товариства „Взаїмна Допомога“ неприйнятих до служби службовиків відбудуться дня 19. березня 1933 р. в год. 2. попол. в кооп. „Рідний Дім“, Задвірянська 10 у Львові. Порядок нарад: Вибір Виділу. Касовий звіт від 25. IV. 1932. Збори правосильні рішати без огляду на число присутніх членів.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕНЯ

За оголошення редакція не відповідає

Вирібня трикотажів при рухливій вулиці до відступлення. Листи „6000 золотих“ до Адміністрації. 1404 1—1

1 ЗОЛ. направа брошки, перстеня або ковтка коштує у Мандля, вул. Коперника, проти кіна „Коперник“. 1197 9-10

НА ПРОДАЖ 2 реальности триповерхові і 1 двоповерхова, комфортові у Львові напроти костела св. Єлисавети. Відомість між год. 5 а 6 у Юліяна Козловського при вул. Львівських Дітей 17, II. пов. 1396 2—3

ОСТАННІ КУРСИ перських і смирненських диванів з приводу виїзду пана Кароля Литвиновича кінчаться 25. лютого. На останні курси будуть приняті пані і панове. Щоби дати змогу кожному взяти в них участь цілість курсу 14 день, 2 години денно лише 10 зол. Вписи на останні курси тревають лише до 11. ц. м. включно, пізніші вписи не приймається. Зазначуємо, що з приводу виїзду пана Литвиновича до Познаня в цілі провадження курсів, курси у Львові є останні. Вписи і інформації Львів, Зиблікевича 18, Вирібня диванів. 1395 2—2

ЗА ОБІД при родині у Львові виконаю всяку роботу. Зголошення до Адміністр. „Діла“ для „Студента“. 1—1

МОЛОДА, пристійна панночка з річною практикою в споживчому або спорідненому інтересі найде негайно приміщення. Платня на підставі умови. Оферти до Адміністрації „Діла“ під „Пильна українка“. 1401 1—1

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ОПОВІСТКА.

На основі рішення Виділу скликується
XI. ЗВИЧАЙНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ „СОЮЗУ УКРАЇНСЬКИХ АДВОКАТІВ“ У ЛЬВОВІ
на суботу 18. лютого 1933 р. годину 4 пополудні, до салі „Української Бесіди“ у Львові, вул. Рутовського ч. 22, I. пов.
з таким предметом нарад:

1. Відкриття Зборів, президент товариства.
2. Відчитання протоколу останніх Загальних Зборів.
3. Звідомлення Виділу Товариства: а) загальне тов. секретаря **д-ра Льва Ганкевича** і тов. делегата **д-ра Евгена Щуровського**; б) скарбника тов. **д-ра Кость Паньківського**; в) референта фонду підмог тов. **д-ра А. Говиковича**.
4. Звідомлення Контрольної Комісії.
5. Вибори президента і віцепрезидента зпоміж членів адвокатів, постійно замешкалих у Львові і 10 членів Виділу, вибір 3 членів Контрольної Комісії і вибір одного делегата для береження інтересів кандидатів адвокатури.
6. Внески членів, які на 6 днів перед Загальними Зборами зголошено Виділові на письмі.
7. Запити і пояснення.

Львів, 2. лютого 1933.

Д-р Кость Левицький, президент
Д-р Лев Ганкевич, секретар.

УРОЛЬОГ-ОПЕРАТОР
Д-р В. Кесслер
У НЕДУГАХ НИРОК, МОЧЕВИХ ДОРІГ І ВЕНЕР.
ЛЬВІВ, РУТОВСЬКОГО 24, ТЕЛ. 76-18.

НЕРВОВОЛІ І РЕВМАТИЗМ лікує „Універсаль“ марки ГЛЬОБ.

Оголошуйтеся в найстаршім укр. щоденнику „ДІЛО“!

За редакцію відповідає Олександер Костик.
Видає Видавнича Спілка „Діло“
З друкарні Вид. Спілки „Діло“. Львів, Ринок 10